

EB-Történelem - Fortuna a házigazdával volt Olaszországban

2012 május 05. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

A torna nagy hiányzója

1961 és 1967 között 32-szer játszott a jugoszláv válogatottban, amelyben 11 gólt szerzett. Az 1968-as Eb előtti kvalifikációk során győztes gólt lőtt a nyugatnémeteknek, az olaszországi tornára mégsem utazhatott el, mert a jugoszláv szövetség a kvalifikáció kivívása után olyan határozatot hozott, hogy a külföldön profiskodók nem

szerepelhetnek a válogatottban, márpedig **Josip** (régí átírásban Joszíp) **Skoblar** abban az időben a Hannoverben kergette a labdát.

A döntésnek nemcsak a horvát származású csatár esett áldozatául, hanem a 32-szeres válogatott Velibor Vaszovics, az Ajax védője, az 55-szörös válogatott Fahrugyin Juszufi, az Eintracht Frankfurt védője, vagy például a későbbi nagyszerű tréner, Velibor „Bora” Milutinovics is, aki 1969-ben szerződött külföldre.

Skoblar a hetvenes évek első felében hiába tündökölt az Olympique Marseille-ben, hiába lett háromszor is a francia élvonal gólkirálya (1970–71-ben speciál 44 találattal, máig érvényes francia gólcúcsot felállítva), nem ölthette magára a plávika mezét. Amikor 1974 végén hazajazolt az NK Rijekába, 33 évesen már leszállóágban volt, s nem kellett egyetlen kapitánynak sem.

Just Fontaine egyszer így nyilatkozott az OM-szurkolók által Dalmát Sasnak, illetve Monsieur Goalnak becézett gólszákról: „Jobbal, ballal egyformán kiválóan lőttem, jól fejelt, mindenhol gólt tudott szerezni a másodperc tört része alatt. Az utóbbi harminc évben csak tőle láttam ilyet Franciaországban.”

A Nemzeti Sport Online az olvasó elé tárja az eddigi 13 kontinenstorna eseményeit. Sorozatunk harmadik részében a harmadik Európa-bajnokság, az 1968-as olaszországi viadal történéseit elevenítjük fel zanzásítva.

Minden idők legunalmasabb, egyben egyik legizgalmasabb Európa-bajnoksága volt az 1968-as itáliai. Megállapításunkban nincs ellentmondás: a gyepen sokszor csak brusztolás folyt, és alig láttak gólt a nézők (7; mindmáig az itteni 1.4 a leggyengébb góllát az Eb-k történetében), a kiírásnak köszönhetően viszont akadt izgalom bőven – pénzfeldobás döntött az elődöntőben, a döntőt pedig két nap múlva megismételték. Fortuna istennő – akinek ünnepét június 11-én tartották a római mitológia szerint – az „övéivel” volt 1968 júniusában.

Az írás nyert

*„A stadion még tele volt, közel hetvenezer ember várta a lefújás után az eredményt. A szovjetek csapatkapitányával, a csapatok egy-egy képviselőjével, valamint a nyugatnémet játékvezetővel bemenetünk az öltözőbe, ahol a bíró elvett egy régi érmét (egy 1916-os francia tízfrankost – a szerk.), én meg választottam. Írást mondtam, és nyertem, azaz nyertünk. Aztán üvöltve kirohantam a folyosóra, ahol a társaim a hangomat hallva már tudták, hogy mi nyertünk, velük együtt rohantam tovább fel a lelátóra, s így a szurkolók is értesülhettek az eredményről. Megkezdődhetett az össznépi ünnepség: Olaszország győzött, és harminc év után ismét nagy torna döntőjébe került” – elevenítette fel utóbb a mázlis Eb-fináléba jutást **Giacinto Facchetti**, a squadra azzurra akkori „csk”-ja.*

Azt már mi tesszük hozzá, hogy a pénzfeldobást kétszer is el kellett végezni, az első pénzérme ugyanis begurult a zuhanyzó rácsa alá. Később megtalálták, s állítólag a szovjeteknek kedvezett volna...

Harmincegy válogatott nevezett a tornára (amelyet először hívtak Európa-bajnokságnak), először állt rajtvonalra az NSZK és Skócia, de egyikük sem jutott tovább csoportjából. Igen, a csoportjából, a magas létszám miatt ugyanis nyolc csoportot hoztak létre, s ezek győztesei kerültek tovább a legjobb nyolc közé, ahol a régi szisztéma szerint, egyenes kieséssel döntöttek a négyes döntőbe jutásról.

A nyugatnémetekkel ellentétben a másik két világbajnok, Olaszország és a friss vb-első Anglia kiharcolta a részvételt. A „háromoroszlánosok” 130 711 néző előtt mérkőztek meg a skótokkal a glasgow-i Hampden Parkban – mindmáig ez az Eb történetének nézőrekordja –, de nem ez volt a nagy szám, hanem az, hogy a negyedöntőben kettős győzelemmel ejtették ki a címvédő spanyolokat.

Sajnos a magyar válogatott is idő előtt búcsúzott, méghozzá ugyancsak a negyedöntőben. Legyőzve, a Szovjetunió Moszkvában 3:0-val válaszolt a budapesti 0:2-re, aminek közel 100 ezren tomboltak a Luzsnyikiben. (Válogatottunk kvalifikációs csoportjában amúgy ez volt a sorrend: 1. Magyarország 9 pont, 2. NDK 7, 3. Hollandia 5, 4. Dánia 3.)

A VILÁGBAJNOK BÚCSÚJA

A negyedik döntőbe jutó válogatottról még nem szoltunk, a jugóról. Jugoszlávia szemtelenül fiatal, nemzetközi szinten rutintalanak számító együttesel érkezett az Eb-re, huszonkettes keretéből senki sem érte el a 30 válogatottságot (a legtapasztaltabb, Dragan Dzsajics 25-ig jutott a torna rajtjáig), hat abszolút újonca volt, ezenkívül tíz tagja számlált 6 vagy annál kevesebb fellépést.

Ezzel szemben a világbajnok angoloknál öten büszkélkedhettek 40-nél is több válogatottsággal, a szovjeteknél ugyanez a szám három volt, a házigazdák ugyanakkor szintén fiatal csapattal álltak ki, egy negyvenszeres válogatott sem szerepelt keretükben. Ami az újoncokat illeti: egyik együttesben sem volt kettőnél több zöldfülű – kivéve az említett pláviknál.

Utóbbiak az elődöntőben máris borították a papírformát, a későbbi gólkirály Dzsajics hajrábeli találatával megverték Angliát. Ivica Oszim, a jugók irányítója már öt perc után kidőlt, miután Norman Hunter lerúgta (akkoriban még nem lehetett cserélni!), ám a másik oldalon is tízen fejezték be a küzdelmet, mivel a bíró a 89. percben kiállította a törlesztő Alan Mullery-t. A fedezet ezzel beírta magát a futballtörténelembe: ő lett az angol nemzeti együttes első kiállítottja.

A másik elődöntő 0:0-ra végződött Olaszország és a Szovjetunió között, majd a sorsolás a kék mezéseknek kedvezett (bővebben erről második keretesünkben). Ez a meccs sem múlt el sérülés nélkül, Gianni Riverára járt rá a rúd.

OLASZ–JUGÓ DÖNTŐ – KÉTSZER

Alf Ramsey társulata a bronzmeccsen vigasztalódhatott, 2:0-ra felülmúlva a szovjeteket – ki gondolná, hogy ezenkívül csupán egyetlen Eb-érme (1996, bronz) van Angliának?...

A finálé, ha eget verő színvonalat, gólzáport nem is, izgalmat bőven hozott. A házigazdától itt sem pártolt el a szerencse, a plávik többet támadtak, több helyzetet is alakítottak ki a remekül védő Dino Zoff kapujánál, mégis csak egyszer sikerült beköszönniük neki Dzsajics révén. Aztán tíz perccel a vége előtt jött Angelo Domenghini, és 25 méteres szabadrúgásból hosszabbításra mentette a csatát.

A ráadásban nem született gól – a vakszerencse segítségével hívása helyett ezúttal jöhetett az ismétlés, 48 óra múlva!

Ferruccio Valcareggi, az olaszok szövetségi kapitánya már azzal nagyot húzott az Eb-n, hogy Enrico Albertosi helyett az egyszeres válogatott Zoffot állította be a kapuba, de az igazán nagy dobását a megismételt fináléra tartogatta, amikor öt helyen változtatott csapata összetételén. Ferrini, Castano, Juliano, Lodetti és Prati kikerült, Salvadore, Rosato, Mazzola, De Sisti és Riva meg be, Olaszország pedig épp a sérüléséből felépülő Gigi Riva, valamint Pietro Anastasi találatával 2:0-ra legyőzte Jugoszláviát.

Az olaszok nehezen nyerték meg hazai pályán az 1968-as Eb-t (Fotó: Imago)

Itália Európa-bajnok lett, a jugoszlávok meg újfent szomorkodhattak: immár ötödik nagy tornájukat veszítették el. 1948-ban, 1952-ben és 1956-ban az olimpián, 1960-ban és 1968-ban az Európa-bajnokságon szereztek „csak” ezüstérmeket (miközben az 1960-as játékokat megnyerték, és negyedik lettek az 1962-es vb-n).

Nem is a magyarok, a plávák a futball „örök” vesztesei?

3. EURÓPA-BAJNOKSÁG, OLASZORSZÁG (1968. JÚNIUS 5–10.)

Olaszország–Szovjetunió 0:0 – F

Nápoly, 68 500 néző

Jugoszlá

Firenze, 22 000 néző

G:

Anglia–S

Róma, 68 800 néző

G: B. Charlton

Olaszország–Jugoszlávia

Róma, 69 000 néző

Olaszország: Zoff – Burgnich, Facchetti, Ferrini, Guarnacchi

Jugoszlávia: Pantelics – Fazlagics, Damjanovics, Feketic, Muslic

G: Domenghini

Megyei

Olaszország

Róma, 50 000 néző

Olaszország: Zoff – Burgnich, Facchetti, Salvatore, G. Sestini

Jugoszlávia: Pantelics – Fazlagics, Damjanovics,

Musz

G: Riva

Gólkirály: D

A torna csapata: Zoff (Olaszország) – Fazlagics (J

Moore (Anglia) – Oszim (Jugoszlávia), Domenghin

(Olaszország)

HEGYI TAMÁS -nso

Ajánló
